

Č. 12.642.

Školství: * Učitel obecní školy lidové nemá nároku, aby mu z pokladny státní byl poskytnut vánoční příspěvek podle § 1 zákona č. 144/1930 Sb. o vánočním příspěvku zaměstnancům a učitelům v činné službě.

(Nález z 16. listopadu 1936 č. 16.158/36.)

Věc: Jan W. v Malduru (adv. Dr. Bedřich Mautner z Prahy) proti referátu min. škol. a nár. osvěty v Bratislavě z 23. ledna 1934 o vánočním příspěvku na rok 1930.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Nař. rozhodnutím zamítl referát min. škol. a nár. osvěty v Bratislavě žádost st-le, definitivního učitele na obecní lidové škole v Malduru, o vyplacení vánočního příspěvku za r. 1930 podle zákona z 14. října 1930 č. 144 Sb., poněvadž na vánoční příspěvek nemá nároku, neboť 1. prosince 1930 nebyl v aktivní službě učitelské.

Stížnost, podanou na toto rozhodnutí uznal nss bezdůvodnou.

Jak ze správních spisů jde najevo, je st-l definitivním učitelem na obecní lidové škole a spadá proto mezi učitele, uvedené v odst. 2 § 1 učitel. zákona č. 104/1926 Sb., kterým se podle ustanovení § 1 zákona č. 144/1930 Sb. rovněž přiznává nárok na vánoční příspěvek.

Podle ustanovení § 3 zákona z 14. října 1930 č. 144 Sb. o vánočním příspěvku stát. zaměstnancům a učitelům v činné službě uhradí náklad, vzniklý provedením tohoto zákona příslušní vydržovatelé osobního nákladu toho kterého druhu zaměstnanců. Vydržovatelem osobního nákladu na školy obecní není však stát, nýbrž obec, jak plyne z ustanovení §§ 23, 33 a 35 zák. čl. XXXVIII:1868, podle nichž jest obec zřizovatelkou obecní školy lidové a je povinna nésti v prvé řadě náklady osobní i věcné na tuto školu, pokud ovšem není výslovně stanovena výjimka. Tato zásada nedoznala změny ani zák. čl. XXVII:1907 o právních poměrech nestátních škol lidových a platech učitelů na obecních a konfesijních školách (arg. § 6), ani jej měnícím zák. čl. XVI:1913 (arg. § 22), ani konečně zákonem učitelským č. 104/1926 Sb. (arg. § 45). Z toho plyne, že st-l neměl proti státní pokladně vůbec právního nároku na vyplacení vánočního příspěvku podle zákona č. 144/1930 Sb. a nebyl tedy protizákonně zkrácen ve svých veřejných subjektivních právech, bylo-li mu vyplacení tohoto příspěvku žal. úřadem odepřeno.

Č. 12.643.

Řízení správní: Na základě odporu proti výměru vydanému podle § 67 vlád. nař. č. 8/1928 Sb. není odvolací stolice oprávněna zkoumávati tento výměr věcně.

(Nález ze 17. listopadu 1936 č. 10.967/34.)

V ě c: Štěpán S. v Košicích proti rozh. zem. úřadu v Bratislavě z 18. prosince 1933 o zákazu výseku a prodeje masa ve stánku.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro vadnost řízení.

D ů v o d y: Výměrem z 20. července 1933 zakázal městský notářský úřad v Košicích na základě § 67 vlád. nař. č. 8/1928 Sb. s poukazem na ustanovení § 93 nařízení min. orby č. 54.300/1908 st-li výsek a prodej masa a masných výrobků v Košicích pod stanem (šiatrom), dokud si k tomu účelu nezřídí náležitou, předpisům odpovídající prodejnu. Výměr jest opatřen poučením, že je možno se z něho odvolati ve lhůtě 15denní cestou městského notářského úřadu v Košicích na zem. úřad v Bratislavě.

Řídě se právním poučením, připojeným k řečenému výměru, podal st-l ve lhůtě 15 dnů od doručení výměru toho u městského notářského úřadu v Košicích opravný prostředek, který označil jako odvolání a rekurs a jimiž se domáhal toho, aby zem. úřad v Bratislavě uvedený výměr zrušil.

Nař. rozhodnutím vyslovil žal. úřad, že prvostupňový napadený výměr se z důvodů v něm uvedených potvrzuje a odvolání (rekurs) se zamítá.

Maje rozhodovati o stížnosti, podané na toto rozhodnutí, musil nss v prvé řadě z moci úřední (§ 4 zákona o ss) zkoumati, byl-li žal. úřad vůbec oprávněn podrobiti jako odvolací stolice instančnímu přezkoumání st-lem napadený výměr městského notářského úřadu v Košicích.

Jak z předeslané dějové části patrně, vydal městský notářský úřad v Košicích řečený výměr výslovně na základě § 67 vlád. nař. č. 8/1928 Sb. Podle odst. 1 tohoto paragrafu vlád. nař. o správním řízení jest úřad (pokud správní předpisy neustanovují jinak) oprávněn, je-li nebezpečí v prodlení, učiniti neodkladné rozhodnutí, nejsou vázán předpisy o řízení. V odst. 2 cit. paragrafu se stanoví, že proti rozhodnutí, vydanému podle předchozího odstavce, může strana u úřadu, který je vydal, podati do 15 dnů od doručení (prohlášení) odpor, který nemá odkladného účinku. Podle 3. odst. cit. paragrafu jest úřad povinen zahájit řízení do 15 dnů ode dne, kdy odpor úřadu došel, jinak pozbude rozhodnutí v odpor vzaté platnosti. K žádosti stran budiž okolnost, že rozhodnutí pozbylo platnosti, písemně stvrzena. Z ustanovení toho plyne, že podá-li strana proti rozhodnutí, vydanému podle odst. 1 § 67 cit. vlád. nař. do 15 dnů ode dne jeho doručení (prohlášení) odpor u úřadu, který je vydal, jest úřad ten povinen, zahájit řízení do 15 dnů ode dne, kdy odpor úřadu došel, jinak pozbude rozhodnutí v odpor vzaté platnosti. Včasné podání zmíněného odporu má tudíž podle cit. ustanovení zákona jen jediný procesní důsledek, totiž ten, že úřad, který rozhodnutí odporem napadené vydal, je povinen zahájit řízení do lhůty shora uvedené pod sankcí, že — neučiní-li tak — pozbude rozhodnutí jeho platnosti. V důsledku toho nemůže však odpor takový býti podkladem pro instanční přezkoumání výměru jím napadeného stolicí odvolací, jež není proto oprávněna, aby na jeho základě přezkoumala rozhodnutí, odporem

napadené, ve věci samé. Učiní-li tak, pak vybočuje z mezí své kompetence a je proto rozhodnutí její stíženo podstatnou vadností řízení.

V daném případě podal ovšem st-l, řídě se právním poučením, připojeným k výměru městského notářského úřadu v Košicích, ve lhůtě 15 dnů od doručení výměru u tohoto úřadu opravný prostředek, který označil jako odvolání a rekurs, a domáhal se jím zrušení napadeného výměru zem. úřadem v Bratislavě jako stolicí odvolací. Leč podal-li st-l v této lhůtě zmíněný opravný prostředek u městského notářského úřadu v Košicích a domáhal se jím odstranění výměru tohoto úřadu, vydaného na základě § 67 vlád. nař. č. 8/1928 Sb., pak přes to, že opravný prostředek ten označil jako odvolání a žádal jím odstranění napadeného rozhodnutí stolicí vyšší, nemohl opravný prostředek ten přivoditi jiný procesní účinek, než jaký je spojen s podáním odporu ve smyslu § 67 odst. 2 cit. vlád. nař. Slušíť uvážiti, že — jak nss již v nálezu z 9. června 1933 č. 10.418 Boh. A 10.601/33 vyslovil — jest odpor ten jediným přípustným opravným prostředkem proti rozhodnutí vydanému podle § 67 cit. vlád. nař. a k vyvolání procesního důsledku stanoveného v odst. 3 cit. paragrafu stačí, odporuje-li strana výměru vydanému podle odst. 1 téhož paragrafu a tento projev nesouhlasu učiní u úřadu, který rozhodnutí podle § 67 spr. řádu vydal. Ale pak nepřislušelo žal. úřadu podle toho, co uvedeno shora, aby na podkladě řečeného opravného prostředku přezkoumal instančně jako stolice odvolací zákonitost rozhodnutí městského notářského úřadu v Košicích, a učinil-li tak, pak postupem tím vybočil z mezí své příslušnosti.

Č. 12.644.

Domovské právo: Podle § 2 zákona č. 222/1896 ř. z. může dosavadní obec domovská uplatniti nárok na přijetí svého příslušníka do domovského svazku obce pobytu i proti jeho vůli.

(Nález ze 17. listopadu 1936 č. 16.032/36.)

V ě c: Hynek F. v Klášterci proti rozh. zem. úřadu v Praze z 2. ledna 1934 o domovském právu.

V ý r o k: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Žádostí ze 4. května 1929 žádalo město Vimperk obec Klášterec na základě § 2 zákona z 5. prosince 1896 č. 222 ř. z. za přijetí st-le s jeho příslušníky do domovského svazku obce Klášterce. Výměrem okr. úřadu v Prachaticích z 24. října 1933 bylo podle § 6 cit. zákona vysloveno, že st-l na základě § 2 cit. zákona nabyt nároku na výslovné přijetí do domovského svazku obce Klášterce a že do této obce nyní domovským právem přísluší. Odvolání st-lovo z tohoto výměru bylo nař. rozhodnutím zamítnuto z důvodu I. instance, »poněvadž úředním šetřením a vyjádřením obce Klášterce bylo zjištěno, že splněny byly podmínky §§ 2, 3 a 4 zákona z 5. prosince 1896 č. 222 a námítky strany v odvolání nemají vůbec opory v zákoně«.